

# Brugervejledning



Ride like the Dutch

ROYAL DUTCH  
**Gazelle**



# Tillykke med din nye Gazelle cykel!

På din nye Gazelle kan du glæde dig til at cykle tusindvis af kilometer behageligt og problemfrit. Komfort og sikkerhed på cyklen har været det vigtigste for Gazelle, lige siden den første Gazelle blev bygget i 1892. Gazelle var det første cykelmærke i Holland, som blev certificeret efter ISO 9001-2000 for sine kvalitetssystemer.

Din Gazelle cykel er selvfølgelig konstrueret og bygget med den største omhyggelighed ved hjælp af slidstærke materialer af høj kvalitet. Derfor giver Gazelle dig også lang garanti på cyklen. Du kan se vores garantivilkår og -betingelser i sikkerheds- og garanti-vejledningen (**se [www.gazellecykler.dk/service-og-garanti/vejledninger](http://www.gazellecykler.dk/service-og-garanti/vejledninger)**).

For at få fuld glæde af din nye cykel er det vigtigt, at den vedligeholdes rigtigt og bliver efterset regelmæssigt hos din Gazelle forhandler. I denne vejledning kan du læse, hvordan du gør det bedst, og hvordan du selv kan foretage mindre reparationer. Du finder desuden al den information, du skal bruge til at indstille cyklen rigtigt til dit behov.

Derfor anbefaler vi at læse denne brugervejledning grundigt og at opbevare den til senere brug. Du kan altid kontakte din Gazelle forhandler for råd og assistance.

Rigtig god fornøjelse med din nye cykel!

Royal Dutch Gazelle

# Indhold

<b>Generelt</b>	<b>5</b>	<b>9. Krankboks, pedalarmer og pedaler</b>	<b>32</b>
<b>1. Styr</b>	<b>7</b>	9.1 Vedligeholdelse	32
1.1 Justering	7	9.2 Reparationer	32
1.2 Vedligeholdelse	9	<b>10. Støtteben</b>	<b>33</b>
1.3 Sikkerhed og reparationer	10	<b>11. Hjul 34</b>	
<b>2. Styrhåndtag</b>	<b>10</b>	11.1 Justering	34
<b>3. Forgaffel og affjedret kronrør</b>	<b>11</b>	11.2 Reparationer	34
3.1 Indstilling	11	11.3 Afmontering af et hjul	34
3.2 Vedligeholdelse	12	<b>12. Dæk37</b>	
<b>4. Lygter</b>	<b>13</b>	12.1 Vedligeholdelse	37
4.1 Betjening	13	12.2 Reparationer	37
4.2 Reparationer	15	<b>13. Sadel</b>	<b>40</b>
<b>5. Bremses</b>	<b>18</b>	<b>14. Stel 42</b>	
5.1 Justering	18	<b>15. El-cykler</b>	<b>43</b>
5.2 Vedligeholdelse og reparationer	18	<b>16. Cykelstole</b>	<b>44</b>
<b>6. Gear</b>	<b>22</b>	<b>17. Transport af cyklen med bil</b>	<b>44</b>
6.1 Justering af navgear	22	<b>18. Tilbehør</b>	<b>45</b>
6.2 Vedligeholdelse af navgear	24	<b>19. Tyverisikring</b>	<b>45</b>
6.3 Betjening af udvendigt gear	24	<b>20. Komponentbetegnelser</b>	<b>46</b>
6.4 Justering af udvendigt gear	24	<b>21. Oversigter og tekniske data</b>	<b>48</b>
6.5 Vedligeholdelse af udvendigt gear	25	21.1 Tilspændingsmomenter	48
<b>7. Kæde og remtræk</b>	<b>27</b>	21.2 Tilbagelagt afstand pr. rotation	48
7.1 Justering: kædestramning	27	21.3 NuVinci gearområde	49
7.2 Vedligeholdelse	27	<b>22. Kontaktoplysninger</b>	<b>50</b>
7.3 Reparationer	28	<b>Afsluttende bemærkning</b>	<b>50</b>
7.4 Justering af remtræk	28	<b>Ansvarsfraskrivelse</b>	<b>50</b>
7.5 Vedligeholdelse af remtræk	28		
<b>8. Kædekaske</b>	<b>30</b>		

# Generelt

Vi tilråder at få din cykel kontrolleret regelmæssigt hos din Gazelle forhandler. Vi tilråder, at du får foretaget det første eftersyn af cyklen ca. 6 uger og højst 3 måneder efter ibrugtagning. Derefter anbefales det at få din cykel til årligt eftersyn hos din Gazelle forhandler. Ved dette eftersyn kontrolleres det bl.a., at egerne fortsat er strammet rigtigt, og om der er slør i navene, krankboksen eller headsettet.

Hvis du selv bemærker, at der er slør i cyklen, bør du straks tage hen til Gazelle-forhandleren. Hvis der er et problem på cyklen og du cykler for længe med det, kan det blive forværret med risiko for beskadigelse. Ved at få cyklen justeret og kontrolleret regelmæssigt undgår du høje reparationsomkostninger.

Vi forstår selvfølgelig, hvis du selv vil vedligeholde cyklen og foretage mindre reparationer af den. I denne brugervejledning beskrives, hvordan du vedligeholder, justerer og reparerer cyklen. Hvis du ikke selv kan klare det, eller hvis du er i tvivl om de korrekte fremgangsmåder, så tag hen til din Gazelle forhandler. Forkert udført vedligeholdelse, reparation eller justering kan resultere i, at cyklen bliver defekt.

**OBS**

- Bolte, skruer og møtrikker skal spændes med de foreskrevne tilspændingsmomenter. Hvis de overspændes, kan der opstå revner og komponentsvigt! Alle foreskrevne tilspændingsmomenter til din cykel står i oversigt 1 i afsnit 21.
- Brug ALDRIG højtryksrensere til rengøring af cyklen. Ved højtryksrens kan smørefedt og/eller olie blive presset ud af komponenterne, så de ruster eller beskadiges alvorligt.
- En bestemt cykeltype er ikke egnet til alle terræntyper eller underlag. Cykler er ikke beregnet til meget store belastninger, som f.eks. ved hop/landinger eller cykling på trapper. Trekkingcykler er beregnet til befæstede og offentlige veje. De kan også cykle i let terræn, f.eks. ubefæstede cykelstier. By-, tur- og børnecykler er beregnet til offentlige og befæstede veje. Hverken producenten eller Gazelle forhandleren påtager sig ansvar for forkert brug af cyklen, især ikke ved manglende overholdelse af sikkerhedsretningslinjer, eller tab eller skader, der skyldes forkert brug.
- Pas på, at løstsiddende beklædning, halstørklæder, snørebånd osv. ikke vikler sig ind i bevægelige dele, som f.eks. eger eller pedaler.
- Som alle andre mekaniske systemer udsættes en cykel for slitage. Cyklens komponenter kan blive påvirket af slitage på forskellige måder. Ved mere intensiv brug forkortes levetiden af bestemte komponenter.
- Det tilrådes at bruge cykelhjelm. Overhold altid de gældende regler vedrørende brug af cykelhjelm.
- Og overhold altid de gældende færdselsregler ved brug af cyklen

# 1. Styr

## 1.1 Justering

Styrets højde indstilles, bl.a. afhængig af trykbelastningen på hænderne og rygstillingen, og derfor har styrhøjden stor betydning for cykelkomforten. Gazelle cykler har forskellige typer af styr. Alle kan selvfølgelig indstilles i højden.

### OBS

- Ved højdejustering af styret må MAX-mærket på frem-pinden ikke være synligt (se fig. 1). Hvis det er synligt, er styret indstillet for højt. Med Switch-frempinden skal styrrøret som minimum været placeret ved min/insert-mærket.
- Undlad at indstille frempinden ved cykling. Ellers er der risiko for uheld!

### Switch og Switch SL

Switch-frempinden kan indstilles i højden på 2 måder: ved at vippe styret eller ved at hæve selve frempinden.

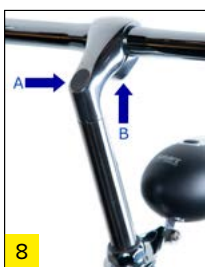
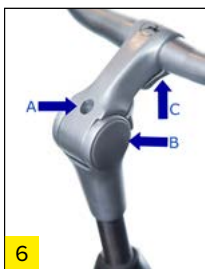
Vil du indstille frempinden i højden? På standardvarianten af Switch-frempinden (fig. 2 og 3) skrues bolt (C) af med en 6 mm unbrakonøgle. Boltene (D) er synlige, når grebet vippes ud. Switch SL-frempinden (fig. 4) højdeindstilles ved at skru boltene (D) af med en 5 mm unbrakonøgle. Derefter kan frempinden indstilles. Når det er gjort, spændes boltene (D) igen.

Det nemmeste er at bruge vippemetoden; det gøres uden brug af værktøj. Skyd først glidestykket (fig. 2, A) oven på styret ned. Vip dernæst hele grebet (fig. 3, B) op. Nu kan du vippe styret til den ønskede højde. Styret låses fast, når du vipper grebet ned igen.

### Magix og Smica (justerbare)

Magix- og Smica-frempindene (se fig. 5) spændes fast direkte på styrrøret (dette rør udgør den øverste del af forgafflen). Styrhøjden indstilles med boltene (A). Ved at skru boltene (B) af kan vinklen på frontdelen og dermed styrhøjden indstilles.





Derefter kan du vippe selve styrrøret. Det gør du ved at skrue boltene (C) af. Med en Smica-frempind kan du skrue boltene af med en 5 mm unbrakonøgle. Til Magix skal der bruges en 6 mm nøgle.

### Shuttle og New Shuttle

For at justere højden med Shuttle- eller New Shuttle-frempinden (se fig. 6) skal du først afmontere dækslet fra frempinden. Derefter kan du dreje frontdelen, så boltene (A) er synlige. Den løsnes med en lang unbrakonøgle (6 mm), hvorefter styret kan indstilles i den ønskede højde. Spænd boltene igen, når du har foretaget indstillingen. Du kan indstille placeringen af frontdelen med boltene (B) og styrrøret med boltene (C). Du skal også bruge en 6 mm unbrakonøgle hertil.

### CQS-JM3358-2 frempind

Du kan indstille frempindens højde med boltene (fig. 7, A) oven på den. Du skal skrue boltene (B) af for at justere frontdelen. Hvis du vil vippe selve styret, skal du gøre det med boltene (C). Du skal bruge en 6 mm unbrakonøgle til alle boltene.

### Fastmonteret frempind

For at justere højden på selve frempinden skal du løsne boltene (A) et par omgange med en 6 mm unbrakonøgle (se fig. 8 og 9). Bank derefter et par gange på boltene med en (gummi)hammer. Nu kan du indstille styret i den ønskede højde ved at dreje det frem og tilbage. Spænd boltene igen, når du har foretaget indstillingen. Du kan justere placeringen af styrrøret med spændeboltene (B).

### Ultimate Speed frempind (fig. 9.1)

Styret kan indstilles som ønsket. Indstillingen af styret påvirker din siddestilling på cyklen. Hvis du vil sidde i en sporty stilling (foroverbøjet), skal styret placeres længere væk fra dig og lavere. Hvis du vil sidde mere komfortabelt (mere opret), skal styret sættes højere og tættere på kroppen.

Både frempindens vinkel og styrets drejning kan indstilles. Indstilling af frempinden

1. Løsn låsemekanismen på styrets underside med en 4 mm unbrakonøgle (B), og skru unbrakoboltene på siden

- af frempinden af med en 5 mm unbrakonøgle **(A)**
2. Indstil frempinden som ønsket. Opad for at sidde mere opret på cyklen, og nedad til en mere sporty siddestilling.
  3. Spænd frempinden med en 5 mm unbrakonøgle (15-18 Nm) **(A)**, mens du holder den i den ønskede stilling. Spænd derefter låsemekanismen med en 4 mm unbrakonøgle (6-8 Nm) **(B)**.

Indstilling af styrvinklen

1. Løsn de 4 bolte med en 4 mm unbrakonøgle **(C)**
2. Drej styret til den ønskede vinkel, og sørg for, at styrrøret er centreret i frempinden, mens du gør det.
3. Spænd derefter boltene igen med en 4 mm unbrakonøgle (5-6 Nm) **(C)**

### Styrblokering

På nogle Gazelle modeller er der en styrblokering. Den forhindrer styret i at dreje helt rundt. Styrblokeringen aktiveres ved at dreje den sorte ring mod uret **(se fig. 10)**. Pilene og hængelåssymbolerne på aluminiumsringen viser drejeretningen. Når styrblokeringen er låst, ses en rød streg. Hvis du begynder at cykle med styrblokeringen låst, kan styret stadig drejes, så du undgår at vælte. Der høres en skraldende lyd som tegn på, at styrblokeringen er låst. Den låses op ved at dreje den sorte ring med uret, hvorefter cyklen kan styres som normalt.



## 1.2 Vedligeholdelse

Frempinden og headsettet skal smøres fra tid til anden. Hvis du synes, at styret går trægt, knirker eller på anden vis ikke fungerer rigtigt, skal det muligvis smøres. Det kan din Gazelle forhandler klare.

## 1.3 Sikkerhed og reparationer

Efter længere tids brug kan headsettet muligvis løsne sig lidt. I så fald skal du tage hen til din Gazelle forhandler, som har ekspertisen og det rigtige værktøj til straks at afhjælpe problemet. Hvis uheldet er ude, og styret bliver bøjet eller beskadiget på anden vis, skal det udskiftes. Forsøg ikke at bøje styret tilbage igen, da det kan revne. Dybe ridser i aluminiumstyr risikerer at udvikle sig til brud. I så fald skal styret også udskiftes.



## 2. Styrhåndtag

For at undgå at styrhåndtagene går løs, har Gazelle udviklet styrhåndtag, der kan spændes med en lille bolt (**se fig. 11 og 12**).

Hvis du foretrækker at dreje håndtagene lidt på styret, skal boltene (**A**) først løsnes lidt med en 4 mm unbrakonøgle. Når styrhåndtagene er placeret i den ønskede stilling, skal du spænde dem igen ved at spænde den lille bolt.

## 3. Forgaffel og affjedret kronrør

Nogle Gazelle cykler er udstyret med en affjedret forgaffel. Der er 2 typer af affjedring: affjedret forgaffel og indvendig headset-affjedring. Her kan du se, hvordan begge typer indstilles. Med en affjedret forgaffel er affjedringsmekanismen placeret i forgaffelbenene. Med indvendig headset-affjedring er affjedringsmekanismen indbygget i styrrøret.

### 3.1 Indstilling

#### Affjedret forgaffel

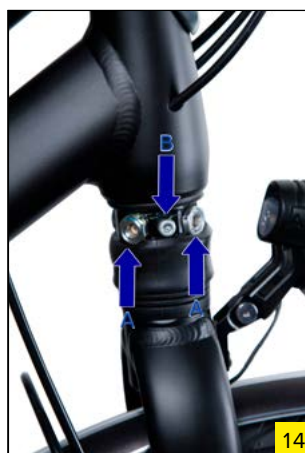
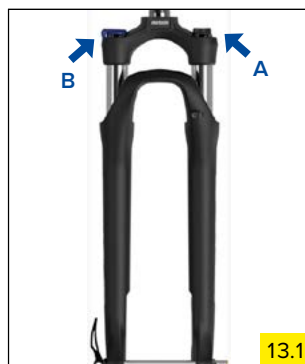
Hårdheden i forgafflens affjedring indstilles med drejeknappen (fig. 13, A) på forgafflen. Den drejes med uret for at gøre affjedringen hårdere og mod uret for at gøre den blødere. Sørg for, at affjedringen er indstillet ens i begge sider. Om nødvendigt kan du gøre det ved at nulstille begge sider. Når du derefter justerer begge sider med det samme antal omdrejninger, er du sikker på, at begge affjedringssider er spændt ens.

#### Forgaffel på model Ultimate Speed og Medeo Speed (se fig. 13.1)

Affjedringen kan reguleres med den venstre drejeknap (set fra sadelpositionen på cyklen) (fig. 13.1, A) på forgafflen. Knappen drejes med uret for at gøre affjedringen fastere og mod uret for at gøre den blødere. Affjedringen kan også fastlåses med drejeknappen på det højre gaffelben. (fig 13.1, B) Knappen drejes med uret for at spærre affjedringen. I spærrestillingen trykkes forgafflen fortsat en anelse sammen ved tunge belastninger.

#### Indvendig headset-affjedring

Affjedringens hårdhed indstilles med den lille bolt under kronrøret mellem de to gaffelben (se fig. 15). Den drejes med uret for at gøre affjedringen hårdere og mod uret for at gøre den blødere. Når du vil justere den indvendige headset-affjedring, skal du skyde gummikraven ned, så justeringsmekanismen er synlig (se fig. 14). Skru møtrikkerne (A) af med en 14 mm gaffelnøgle. Spænd de 4 skruer





**(B)** med en 6 mm unbrakonøgle, så der ikke er slør. Spænd hvert modsatte skruepar **(B)** samtidig. Gentag, indtil der ikke længere er slør. Hvis skrueerne **(B)** er spændt lidt for hårdt, skal de løsnes skiftevis, så der ikke er for stor friktion. Sørg for at spænde de 4 skrue **(B)** ens. Forgafelen er indstillet rigtigt, når der ikke er slør, og den kan bevæge sig let og uhindret. Spænd alle møtrikkerne **(A)** for at undgå, at boltene går løs. Skyd gummikraven på plads igen, så den slutter tæt omkring justeringsmekanismen.

Kontroller derefter forgaflels bevægelse. Når den bevæger sig rigtigt, sker den lodrette bevægelse let og uhindret, og der er intet slør sideværts eller frem/tilbage. Hvis den ikke bevæger som ovenfor uden slør, skal hele fremgangsmåden udføres igen så tit som nødvendigt, så forgafelen bevæger let og uhindret.

## 3.2 Vedligeholdelse

Smuds og fugt kan trænge ind i mekanismen, når affjedringen bevæger sig op og ned, hvilket forringer affjedringsevnen. Derfor skal affjedringen rengøres jævnlgt, også under gummimanchetterne. Affjedringen holdes bedst ren med en fugtet, blød klud. Efter rengøring skal affjedringsmekanismen smøres med teflonolie.

Hvis selve forgafelen skal smøres, skal den adskilles. Det kræver en specialist! Tag derfor hen til din Gazelle forhandler, som har den nødvendige ekspertise til at udføre dette.

## 4. Lygter

Som cyklist er det altid vigtigt at blive set tydeligt af øvrige trafikanter. I dette afsnit beskrives betjeningen af de forskellige typer af lygter, som din Gazelle cykel kan være udstyret med.

### 4.1 Betjening

#### Forlygte

De fleste af forlygterne strømforsynes af en navdynamo. Det er kun forlygtemodel Trelock LS 330 og Spanninga Swingo, der er batteridrevet.

Tung Lin strømforsynes af en udvendig dynamo, som aktiveres ved at trykke den mod dæksiden.

Gazelle forlygter tændes med en tænd/sluk-, skyde- eller drejeknap. Se figur 16-24 for et overblik over alle typerne af forlygter og placeringen af tænd/sluk-knappen. Lygten tændes ved at trykke én gang på knappen (A). Når der trykkes på knappen igen, slukkes lyset helt. Busch & Müller forlygten (fig. 25; se næste side) har ingen tænd/sluk-knap. Den betjenes via el-cyklens display.



16 AXA Blue Line



17 FenderVision



18 LightVision



19 Fenderlight



20 AXA Pico 30



21 Spanninga Smart Move Retro



22 Tung Lin



23 Spanninga Swingo



24 Trelock LS330



25 Busch&amp;Muller Lumotec IQ Cyo



25.1 Ultimate Speed



26 Spanninga O-GUARD



27 Spanninga Brasa



28 AXA Riff



29 Gazelle SoloVision



30 Gazelle LED XB &amp; Gazelle nr. 7

Har du en Trelock LS 330 forlygte? Den har 3 betjeningspositioner. Tryk 1 gang for at tænde lygten. Tryk 2 gange for at tænde blinkfunktionen, og tryk 3 gange for at slukke den.

For de fleste af forlygternes vedkommende skal du blot ændre lygtens placering for at rette lysstrålen i den ønskede retning. Hvis du har en cykel med Gazelle FenderVision forlygte, ændrer du lygtens placering (**og lysstråleens retning**) med den sorte skydeknop i venstre side. Der er 2 pærer i Tung Lin forlygten. Pære nr. 2 er en reservepære.

### Ultimate Speed forlygte (fig. 25.1)

Cykellygterne tændes, så snart strømmen slås til på cyklen. Det gør du ved at trykke på tænd/sluk-knappen på displayet. Cyklens lygter fungerer kun, når batteriet er sat i cyklen og opladet tilstrækkeligt.

Lysstrålen fra forlygten kan rettes op og ned med hånden. Vis hensyn over for andre trafikanter, så forlygten lyser mod jorden og ikke blænder.

**ADVARSEL:** Forlygten kan være meget varm, når den er tændt eller har været i et stykke tid.

### Baglygte

Den nyeste generation af Gazelle baglygter lyser maksimalt længe. Lysdioderne bruger meget lidt strøm og har en meget lang levetid. Med batterier til strømforsyning af baglygterne er der ingen problemer med ledninger. Baglygten tændes på knappen (A) (fig. 26-33). Hvis du har en baglygte af model Herrmans, SlimVision eller AXA Riff, har den 3 betjeningspositioner: tændt, automatisk og slukket.

**Tændt:** Lygten lyser konstant.

Denne position er f.eks. god at benytte i tåge, når det er for lyst til, at den automatiske lystænding fungerer.

**Automatisk:** I denne position tænder baglygten automatisk, når det er mørkt, og cyklen sætter i gang. Når du standser, f.eks. i et lyskryds eller står af cyklen, lyser baglygten fortsat i et minut (**sidelys**).

**Slukket:** Lygten er altid slukket. Det er f.eks. praktisk, hvis du har cyklen med på bilen, hvor den tændte cykellygte vil kunne genere øvrige trafikanter.

Positionsindstillingen vælges, alt efter det antal gange du trykker på skydeknappen (**1 for tændt, 2 for automatisk, 3 for slukket**). På Herrmans baglygten lyser en gul diodelygte i reflektoren, når lygten er i den automatiske position.

De øvrige baglygtemodeller (Spanning Brasa, Gazelle BE Vision, Axa Spark og Gazelle nr. 7) har kun en tænd- og sluk-position, som indstilles med knappen (**A**). Har du en Spanning Brasa lygte? På denne lygte er der en statuslampe. Når der er 6 timers (og mindre) resterende batteristrøm, skifter statuslampen til rød.

## 4.2 Reparationer

### Forlygte

Hvis lygten ikke fungerer, skyldes det formentlig ledningsnettet. Ledningen kan være knækket, eller tilslutningerne kan være gået løs. Kontroller først forbindelsen til dynamoen: Er ledningen tilsluttet rigtigt til dynamoen? Kontroller dernæst tilslutningen af ledningen til lygten. Hvis begge tilslutninger ser ud til at være i orden, skyldes det formentlig en knækket ledning. I så fald skal ledningen udskiftes. Det kan din Gazelle forhandler klare.

Har du en forlygte model Trelock LS 330 eller Spanninga Swingo? Så skal du formentlig skifte batteriet. Hvis du har en Trelock LS 330 forlygte (**se fig. 34-35**), skal du gøre dette: tryk (**B**) ind, og skub lygten ud af holderen. På undersiden af den afmonterede lygte er der en rød knap (**C**). Tryk knappen frem. Nu kan du skubbe dækslet af lygten og udskifte batterierne.



31 BE Vision & SlimVision



32 AXA Spark



33 Hermans/Racktime



34 Trelock LS330



35 Trelock LS330



36 Spanninga Swingo

Har du en Spanninga Swingo forlygte (se fig. 36 og 37)? Batteriet udskiftes ved at vrikke glasset af lygten med en mønt i hakket (B).

Hvis diodelyset stadig ikke tændes, selvom ledningerne og/eller batterierne fungerer korrekt, kan fejlen skyldes elektronikken. Det kan også skyldes, at pæren er sprunget. Din Gazelle forhandler kan kontrollere det for dig og, om nødvendigt, udskifte defekte komponenter.



37 Spanninga Swingo

### Baglygte

Baglygter på Gazelle cykler har diodepærer med meget lang levetid. Men hvis lygten ikke fungerer, er det sandsynligvis, fordi batterierne skal skiftes.

På baglygter af model Herrmans, Spanninga Brasa, Slim-Vision, BE Vision, Gazelle LED XB, Gazelle nr. 7 og Solo Vision skal skruerne (B) afmonteres (se fig. 38-47).

Nu kan du afmontere dækslet eller skubbe lygten ud, hvorefter du kan skifte batterierne. Bemærk: På Solo Vision og AXA Riff er skruen placeret bag tænd/sluk-skydeknappen. Skruen er synlig, når lygten er slukket.



38 Herrmans ii baggebærerens



40 Spanninga Brasa



42 BE Vision &amp; SlimVision



39 Hermans/Racktime



41 Spanninga Brasa



43 BE Vision &amp; SlimVision

Hvis du har en AXA Spark eller Spanninga O-GUARD baglygte (se fig. 48-51), kan du nu afmontere dækslet med en mønt i hakket (B) (AXA) eller ved tænd/sluk-knappen (Spanninga).

Sørg altid for at isætte batterierne i den viste retning på baglygten. Brug altid kun alkaliske batterier, som ikke lækker, så du undgår beskadigelse af lygten.

Hvis lygten ikke fungerer efter isætning af nye batterier, skyldes det formentlig, at batterikontakterne er tilsmudset. Kontakt i så fald din Gazelle forhandler.



44 Gazelle SoloVision



45 Gazelle SoloVision



46 Gazelle LED XB & Gazelle nr. 7



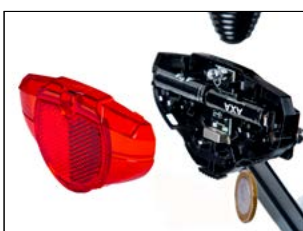
48 AXA Spark



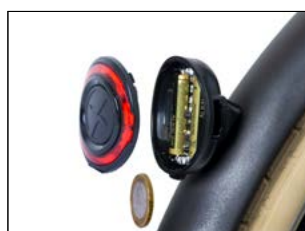
50 Spanninga O-GUARD



47 AXA Riff



49 AXA Spark



51 Spanninga O-GUARD

## 5. Bremsler

Cyklens bremsler er afgørende for din cykelsikkerhed. I dette afsnit beskrives justering og vedligeholdelse af cyklens bremsler. Har du håndbremsler? I så fald aktiveres bagbremsen med det venstre håndbremsegreb og forbremsen med det højre håndbremsegreb.

### OBS

- Har du en cykel med affjedret forgaffel? Hvis du bremsler hårdt, frembringer den affjedrede forgaffel en gængende bevægelse i længderetningen. Det kan være farligt i sving. Denne bremsevirkning kan mindskes ved at bruge for- og bagbremsen samtidig. Derfor bør du aldrig bruge forbremsen alene!
- Bremselængden øges i vådt vejr. Husk at tage højde for det!



### 5.1 Justering

Hvis bremsegrebet kan trækkes helt ind, uden at bremsen aktiveres helt, skal bremsekablet strammes med stilleskruen (**fig. 52, A**) på bremsegrebbeslaget på styret. Løsn justeringskruen et par omgange. Spænd dernæst låsemøtrikken igen på bremsegrebbeslaget, så stilleskruen ikke kan løsne sig, mens du cykler. Sørg for, at hakket på stilleskruen vender nedad. Ellers kan det blive fyldt af regnvand.

Vil du ændre placeringen af bremsegrebene i forhold til styrhåndtagene? Brug justeringsbolten (**fig. 52, B**) til at ændre placeringen af bremsegrebet.

### 5.2 Vedligeholdelse og reparationer

Fungerer cyklens bremsler ikke så godt om vinteren? Det kan skyldes, at bremsekablerne er fastfrosset. I så fald skal du smøre kablerne. Vi tilråder, at du får din Gazelle forhandler til at gøre dette.

## V-bremse

V-bremsesystemet er ret enkelt. Det fungerer ved hjælp af bremseklodser, som klemmer mod fælgkanten, når der bremses. Hvis du kan mærke, at bremsekraften er blevet mindre, kan det skyldes, at bremseklodserne er nedslidte. Kontroller bremseklodserne for slitage ved at se, om rillerne på dem stadig er synlige. Hvis de er slidt ned til bunden af rillen (**ca. en halv millimeter**), skal de skiftes.

Bremseklodserne skiftes ved først at løsne kablet (**A**) oven over bremsen (**se fig. 53**). Løsn dernæst boltene (**B**) med en 5 mm unbrakonøgle. Nu kan du afmontere bremseklodserne og udskifte dem med nye. Sørg for at udskifte med bremseklodser af den rigtige type. Hvis du køber forkerte bremseklodser, kan fælgen blive beskadiget. Sørg for at montere den venstre bremseklods i venstre side og højre bremseklods i højre side.

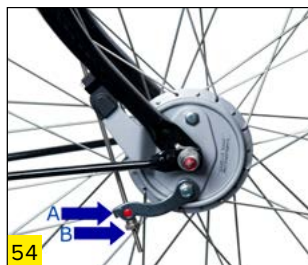


Efter udskiftning skal du kontrollere afstanden mellem bremseklodserne og fælgen. Hvis afstanden er for stor, vil bremsekraften ikke være tilstrækkelig. Hvis afstanden er for lille, kan bremseklodserne gnide mod fælgen. Brug som udgangspunkt 2 mm som den ideelle afstand. Hvis afstanden er større, mindskes den ved at regulere stilleskruen (**A**) på bremsegrebet (**se fig. 52**). Bremseklodsernes forkant skal være lidt tættere på fælgen end bagkanten. Ellers hylér bremsene.

V-bremser kan slide på fælgen. Slitagen øges af sand eller vejsnavs på bremseklodserne. Sørg derfor for at rengøre bremsene tit, f.eks. med vand eller en børste, og få fælgerne kontrolleret regelmæssigt hos din Gazelle forhandler for, om de stadig fungerer stabilt eller skal skiftes.

## OBS

V-bremser bremser med stor kraft. Brug derfor aldrig forbremserne alene; brug altid for- og bagbremsen samtidig! Nogle Gazelle V-bremser har en kraftmodulator, som aktiverer bremsene gradvist. På grund af en kort forsinkelse, inden bremsene aktiveres helt, bremses der ikke for brat.



### Tromlebremser

En tromlebremse er monteret i hjulnavet. Bremsesystemet består af en bremsetromle, der roterer sammen med hjulet. I bremsetromlen er der 2 bremsesko, som ikke roterer med hjulet. Når du bremser, presses bremseskoene mod tromlen, så hjulet bringes til standsning. Tromlebremser bliver slidt med tiden. Det kan ses ved, at bremsegrebene næsten kan røre styret. Det er normalt nok at justere bremserne. Tryk armen (**A**) opad (se fig. 54). Skru dernæst skruen (**B**) i til det punkt, hvor bremsen netop tager fat. Løsn den derefter en anelse, så den netop går fri, og hjulet kan rotere frit. Aktiver bremserne gentagne gange med et fast greb, mens du justerer dem. Sørg for, at bremsekablet eller -bolten er placeret rigtigt i armen, så kablet/bolten ikke falder af!

Løft derefter cyklen og drej hjulet. Hvis hjulet drejer frit og uhindret, er bremsen justeret rigtigt. Hvis ikke, stopper hjulet straks. I så fald skal du løсне møtrikken igen en eller flere omgange.

Fremgangsmåden er den samme, hvis du har stangbremser på din cykel. Du skal blot sørge for at justere forbremsen før bagbremsen.



Du bør få din Gazelle forhandler til at skifte bremseskoene, når det er nødvendigt. Forhandleren er specialist og ved, hvilken type bremsesko der skal monteres.

### Rullebremser

Shimano rullebremsen (se fig. 55) er en tromlebremsetype. Den justeres korrekt ved at dreje fingerjusteringsskruerne ved navet (**A**) og ved bremsegrebet på styret (se afsnit 5.1, fig. 52). Rullebremsen har desuden en smørenippel (**B**) til fedtsmøring af bremsen. Vi tilråder, at du får din Gazelle forhandler til at gøre dette. Hvis du efterfylder bremsen forkert eller bruger det forkerte smøremiddel, kan bremsen blive alvorligt beskadiget! Hvis du selv vil smøre bremsen, skal du huske kun at bruge rullebremsefedt fra Shimano.

### Hydrauliske bremser

Gazelle cykler kan være udstyret med med hydrauliske skivebremser (fig. 56) eller hydrauliske fælgbremser (fig. 57).

En skivebremse omfatter 2 bevægelige bremseklodser. Reduceret bremsekraft kan skyldes luft i bremserørene. I så fald skal du tage hen til din Gazelle forhandler med cyklen.

Hvis din cykel har hydrauliske fælgbremsere, skal du kontrollere bremseklodserne regelmæssigt. Hvis de er slidt ned til bunden af rillen (**ca. en halv millimeter**), skal de skiftes.

Løsn først bremsecylinderbeslagets øverste bolt (**A**) med en T25 torxnøgle, og afmonter den. Skru dernæst den nederste bolt (**B**) af med den samme torxnøgle, så bremsecylinderen kan drejes en kvart omgang. Nu kan bremseklodsen afmonteres og udskiftes.

Når du har udskiftet bremseklodserne, skal du presse bremserne mod fælgen, så bremseklodserne er placeret parallelt med fælgen. Kontroller, at bremseklodserne presser lige mod fælgen. Pas på, at bremseenhederne ikke sidder skævt, men er justeret ens.

Træk forsigtigt i bremsegrebet, og spænd boltene, når bremseklodserne er presset ind ca. 2 mm fra fælgen. Spænd med de foreskrevne tilspændingsmomenter!

### OBS

- **Bremseskiver må ikke være tilsmudset af olie, fedt eller voks!**
- **Hvis der er spor af olie på bremsegrebene eller -rørene, skal du snarest tage cyklen med hen til din Gazelle forhandler, da det kan være tegn på en utæthed!**

### Fodbremse

Hvis du bemærker, at fodbremsen bremser dårligere, bør du få cyklen eftersat hos din Gazelle forhandleren. Dette bremsesystem kan kun vedligeholdes og repareres på et specialværksted.



## 6. Gear

Gazelle cykler kan være udstyret med et Shimano, NuVinci eller Sturmey-Archer navgear med 3, 7, 8 eller 11 gear eller med et udvendigt gearsystem. Gearet er selvfølgelig justeret korrekt ved leveringen. Men med tiden kan det være nødvendigt at justere det igen. I dette afsnit beskrives fremgangsmåden for at gøre det. Desuden er der information om vedligeholdelse af gearet.

### 6.1 Justering af navgear

Shimano (Nexus 3, 7, 8 og Premium 8, Alfine 8 og 11) Skift først til det rigtige gear (**se fig. 58**): Shimano Nexus 3 gearnav justeres i 2. gear. Alle Shimanos gearnav med 7 og 8 gear justeres i 4. gear. Har du et Shimano gearnav med 11 gear? Det skal justeres i 6. gear.

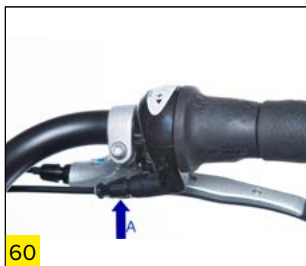
Drej pedalerne et par omgange, så navet er i det rigtige gear. Kontroller dernæst, om farvestregerne på gearskifterenheden (**se fig. 59 og 61**) er ud for hinanden. Hvis ikke, skal du dreje stilleskruen (**A**) på gearskifterenheden (**fig. 59**) eller på gearskifteren (**fig. 60**), indtil stregerne er ud for hinanden. Nu er gearene justeret rigtigt.

#### NuVinci Harmony (automatisk) og manuel

I automatisk funktion tilpasser NuVinci Harmony-systemet (**se fig. 62**) automatisk gearudvekslingen, så du kan opretholde den ønskede kadence. Den ideelle kadence indstilles ved at dreje styrgrebet. Den blå "RPM"-lampe viser kadenceindstillingen.

Du kan selv skifte gear i manuel funktion med "ride by wire"-teknikken. Den orange "bakke" på LED-displayet viser, at jo stejlere bakke, desto lavere skal det bedste gear være.

Med NuVinci Manual gearskifteren (**se fig. 63**) skifter du gear trinløst. Derved skifter du gear jævnt og gradvist uden spring (**f.eks. fra 2 til 3**). Det gør, at gearet skifter helt jævnt og ubesværet, og at der vælges det bedste gear i alle situationer. NuVinci gearnavet har desuden et større gearom-



råde end de fleste traditionelle gearsystemer.

### OBS

Mærker du, at du skal træde hårdere i pedalerne i det laveste gear og/eller for nemt i det højeste? Det betyder, at gearområdet er blevet mindre (se tabel 3 i afsnit 21). I så fald skal gearet justeres med stilleskruen. Da det er vanskeligt at gøre selv, er det bedst at få det gjort hos din forhandler.



Hvis dit NuVinci Harmony-gearsystemet har været afmonteret og monteret igen, eller hvis systemet fungerer uregelmæssigt eller forkert, skal det kalibreres. Det gør du ved først at slå systemet til. Træd konstant let i pedalerne, mens systemet kalibreres.

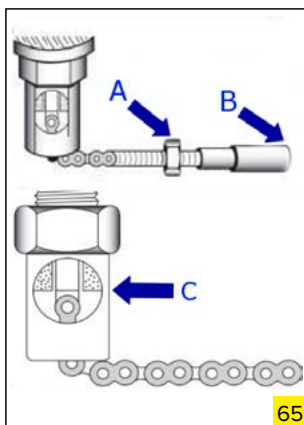
Kalibreringsprogrammet startes ved at trykke på "tilstands-knappen" (fig. 62, A) på Harmony H8 controlleren og holde den inde, indtil gearnavet begynder at skifte (normalt 5-7 sekunder). Slip dernæst knappen. Træd fortsat let i pedalerne, mens gearsystemet skifter gentagne gange fra "lav" til "høj" og fuldfører kalibreringen.

Bemærk: Det manuelle Harmony-system kan ikke kalibreres.



### Sturmey-Archer

Hvis din cykel har et Sturmey-Archer gearnav, skal gears-kifteren (fig. 64) stå på det midterste gear. Drej dernæst pedalerne et par omgange, så navet er i det midterste gear. Løsn nu møtrikken (A), og drej kraven (se fig. 65). Endefluden på reguleringsarmen (B) skal være plan med akselenden. Du kan se den gennem hullet i akselmøtrikken. Spænd derefter møtrikken (A) igen. Du kan kontrollere, om justeringen er rigtig, ved at skifte gear et par gange og se, om indstillingen vender tilbage til udgangspositionen. Hvis alt fungerer korrekt, kan du hægte den bageste del af kædekassen på plads igen.



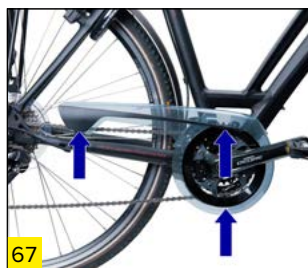
## 6.2 Vedligeholdelse af navgear

Skifter gearet ikke så godt om vinteren? Det kan skyldes, at gearskiftekanalerne er fastfrosset. I så fald skal du smøre kanalerne. Smøring af kanalerne kræver en fagmand. Vi tilråder at få det gjort hos din forhandler. Det samme gør sig gældende, hvis olien i navet skal skiftes eller efterfyldes.



## 6.3 Betjening af udvendigt gear

På indikatoren svarer det højeste tal til det højeste gear og det laveste tal til det laveste gear. Gearskifteren til forskifteren (**A**) er altid til venstre, og gearskifteren til bagskifteren (**B**) til højre (se fig. 66). Hvis du trykker én gang på gearskifteren eller flytter den, skifter for- eller bagskifteren altid ét tandhjul op eller ned. Der skal trædes konstant i pedalerne, når der skiftes gear på en cykel med udvendigt gear. Bemærk, at det er bedst at træde lettere i pedalerne ved gearskift.



## 6.4 Justering af udvendigt gear

Begynd med at afmontere kædeskærmen ved at afmontere de 3 skruer, som vist med de blå pile (se fig. 67).

### Justering af forskifterens laveste gear

Placer kæden på det største tandhjul bagest og den mindste klinge forrest. Brug stilleskruen (fig. 68, **A**) til at indstille afstanden mellem kædestyrets inderflade og kæden til maks. 0,5 mm.



### Justering af forskifterens højeste gear

Placer kæden på det mindste tandhjul bagest og den største klinge forrest. Brug stilleskruen (fig. 68, **B**) til at indstille afstanden mellem kædestyrets inderflade og kæden til maks. 0,5 mm.

### Justering af forskifterens midterste gear

Placer kæden på det største tandhjul bagest og den midterste klinge forrest. Afstanden mellem kædestyrets inderflade og kæden kan indstilles til maks. 0,5 mm med

stilleskruen på gearskifteren på styret (se fig. 60, afsnit 6).

### Justering af bagskifterens højeste gear

Drej stilleskruen (fig. 69, A) for at justere det højeste gear. Sørg for at placere kæden på det yderste tandhjul, og drej stilleskruen, indtil gearrullen (set fra cyklens bagende) flugter direkte under tandhjulet.

### Justering af bagskifterens laveste gear

Drej stilleskruen (fig. 69, B) for at justere det laveste gear. Sørg for at placere kæden på det inderste tandhjul, og drej stilleskruen, indtil gearrullen (set fra cyklens bagende) flugter direkte under tandhjulet. Kontroller dernæst 2. gear. Hvis kæden går imod et tilstødende tandhjul, kan den justeres udad med kabelskruen (fig. 69, C). På nogle modeller er stilleskruerne placeret anderledes på bagskifteren. Justeringen sker som beskrevet ovenfor.



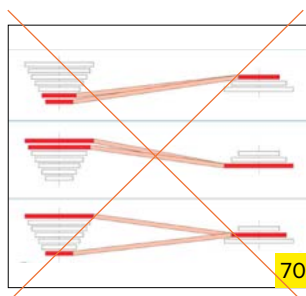
### OBS

Kæden skal flugte i så lige linje som muligt. Det betyder, at nogle gearkombinationer er uegnede og medfører unødigt slitage af kæden, klingerne og tandhjulene. Hvis du cykler med kæden på den mindste klinge forrest, skal du undgå at cykle med den på et af de to mindste tandhjul bagest. Hvis du cykler med kæden på den største klinge forrest, skal du undgå at cykle med den på et af de to største tandhjul bagest. Det frarådes også at cykle med kæden på den midterste klinge forrest sammen det mindste eller største tandhjul bagest (se fig. 70).

## 6.5 Vedligeholdelse af udvendigt gear

Kassetten overfører bevægelsen fra kæden til baghjulet, så det drejer rundt. På vores cykler med udvendigt gear kan kassetten bestå af 8, 9 eller 10 tandhjul. Ved ansamling af snavs eller forkert kædespænding kan disse tandhjul hurtigt blive slidt. Hvis det sker, kan kæden blive beskadiget eller hoppe på tandhjulene. I så fald er der ikke andet at gøre end at udskifte kassetten.

Kassetten levetid forlænges med korrekt og regelmæssig vedligeholdelse. Fjern derfor snavs på kassetten regelmæssigt og forsigtigt. Fjern det værste snavs med en



børste, og hæld derefter et specialrensemiddel til kæder eller gearskiftere på den. Sørg desuden for, at der heller ikke er smuds mellem tandhjulene. Det fjernes bedst med en pensel. Når kassetten er helt tør efter rensning, kan du smøre den med gearskifterolie.

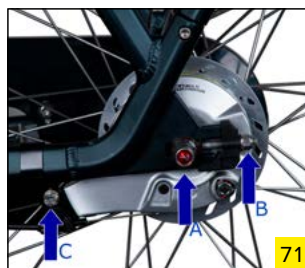
# 7. Kæde og remtræk

## 7.1 Justering: kædestramning

For at cyklen er god at cykle på er det et must, at kæden er strammet rigtigt. Hvis kæden er for stram, skal der bruges ekstra kræfter til at træde cyklen. Desuden risikerer du at beskadige hjullejerne, klingerne, tandhjulene eller krankboksens lejer. Hvis kæden er for løs, risikerer du, at den falder af klingerne. Få kæden kontrolleret jævnligt hos din Gazelle forhandler. Gazelles Flowline kædekasse (se fig. 80 og 81, afsnit 8) har en automatisk kædestrammer, så du ikke selv skal justere kædens stramning. På alle andre kædekasser skal kæden dog strammes manuelt.

Kæden strammes ved først at løsne akselmøtrikkerne (A). Når møtrik (B) spændes, strammes kæden (se fig. 71). På nogle modeller er der direkte adgang til kæden. På andre cykler skal endedækslet på kædekassen først afmonteres. I afsnit 8 (om kædekasser) beskrives de forskellige typer af kædekasser udførligt, samt hvordan endedækslet på kædekasserne afmonteres.

Når kæden har den rigtige stramning, skal du blot spænde akselmøtrikkerne (A) og bremsearmsbeslaget (C) rigtigt. Når du gør det, skal du kontrollere, at hjulet er helt lige og på linje med forhjulet. Det er det, når afstanden mellem hjulet og kædestagene er ens i begge sider.



## 7.2 Vedligeholdelse

Det er vigtigt, at kæden (fig. 72) renses og smøres fra tid til anden. Benyt følgende fremgangsmåde: Baghjulet skal være fri af jorden ved at sætte cyklen på et stativ, hænge den op eller vende den på hovedet. Drej pedalerne bagud, og sprøjt kæden på de bageste tandhjul med et affedtningmiddel. Det giver en beskyttende, smudsafvisende belægning. Derefter skal kæden smøres med tynd olie, teflon- eller siliconespray. Kør kæden rundt nogle gange, frem og tilbage, for at fordele olien godt. Fjern overskydende smøremiddel med en tør klud.

## 7.3 Reparationer

Er kæden ved at være slidt og trænger til at blive skiftet? Så anbefaler vi at købe en kæde af samme mærke og type. Sørg for, at kæden har det samme antal led og samme rullebredde.



## 7.4 Justering af remtræk

Remtræksystemet (se fig. 73) er beregnet til at bruge i al slags vejr og dermed året rundt. Kontroller, at remmen ikke er vredet eller belastes, f.eks. hvis noget hviler mod remmen, når cyklen er parkeret.

Hvis den er for løs, kan den "hoppe". Hvis den gør det, glider remtænderne på tandhjulene, så cyklisten oplever det som hjulspind. Hvis remmen hopper, er der risiko for personskade. Hvis remmen er for stram, kan det øge komponentslitagen på grund af overbelastning. Krankboksens og bagnavets lejer kan blive beskadiget derved.

Den optimale remspænding er ca. 75 N. Det svarer til en maksimal rembøjning på 25 mm ved påføring af en lodret 5 kg vægtbelastning midt på remmen øverst. Vi anbefaler at få din Gazelle forhandler til at indstille remtrækspændingen. Se specialvejledningen til remtrækket på [www.gazellecykler.dk/service-og-garanti/vejledninger](http://www.gazellecykler.dk/service-og-garanti/vejledninger), hvis du selv vil stramme remtrækket.

## 7.5 Vedligeholdelse af remtræk

For at opnå lang levetid med remtræksystemet tilråder vi at fjerne støv og snavs fra det regelmæssigt. Mellemmømmene i tandhjulssamlingerne er udformet, så smudspartikler normalt presses ud af remtanden, som passerer hen over dem. Men småsten eller kviste kan dog sætte sig fast i systemet. Fremmedlegemer på remmen eller tandhjulene kan resultere i øget slitage og støj (f.eks. hysten eller knirken).

## Tørrensning

Fjern snavs på remtænderne (se fig. 73) og tandprofilerne på begge tandhjul med en håndkost. Du kan eventuelt bruge f.eks. en skruetrækker til forsigtigt at fjerne fastsiddende partikler eller opsamlede småsten.

## Rengøring med væske

Til at fjerne meget fastsiddende snavs kan der også anvendes (bionedbrydelige) cykelrensemidler, der fås som standardprodukter, da remmen tåler rengøringsmidler. Sprøjt trækssystemet, og lad rensedmidlet trække. Brug dernæst en svamp, så det skummer, og tør af. En gammel tandbørste er yderst velegnet til at fjerne fastsiddende snavs i remmens og tandhjulenes mellemrum. Skyl dernæst trækssystemet med rigelige mængder vand.

Hvis trækssystemet stadig støjer trods grundig rengøring, kan remmen påføres et tyndt lag tør siliconspray på indersiden. Derved forhindres yderligere indtrængning, remmens glideegenskaber forbedres, og støj reduceres.

Hvis du vil vide mere om funktion, betjening, vedligeholdelse og justering af remtrækket, kan du se specialvejledningen til remtrækket på [www.gazellecykler.dk/service-og-garanti/vejledninger](http://www.gazellecykler.dk/service-og-garanti/vejledninger).

## 8. Kædekasse

Det kan være nødvendigt fra tid til anden at afmontere kædekassen delvist, f.eks. hvis baghjulet skal afmonteres, eller kæden skal smøres. I dette afsnit beskrives, hvordan det gøres for de forskellige modeller af kædekasser.

På Gazelles Next-kædekasser skubbes endedækslet bag på kædekassen af med hånden (**fig. 74 og 75**).

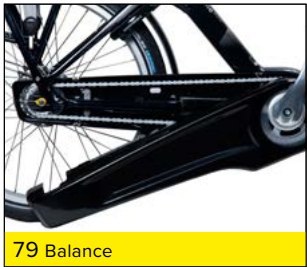
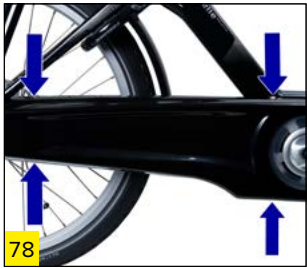


Hvis din cykel er udstyret med Gazelles Linea-kædekasse, skal du afhægte endedækslet på overkanten med en skruetrækker (**se fig. 76 og 77**). Derefter kan du afhægte endedækslet på underkanten med hånden. Nu kan du skubbe endedækslet bagud.

Med Gazelles Balance-kædekasse skal hele enheden afmonteres. Det gør du ved at afmontere alle 4 skruer (**se fig. 78 og 79**). Derefter kan du afmontere hele kædekassen fra cyklen.



Hvis din cykel er udstyret med Gazelles kædekasse model Flowline, Finura, Agudo, Xcero, Delgado eller Cadena, afmonteres endedækslet ved først at afmontere skruen med en skruetrækker (**se fig. 80-87**). Fortsæt ved at trække dækslet frit med hånden nedefra og skubbe det bagud.



## 9. Krankboks, pedalarme og pedaler

### 9.1 Vedligeholdelse

Pedalerne er monteret gennem kranksettet i krankboksen. Denne del af cyklen er vedligeholdelsesfri, fordi krankboksen og pedalerne er fremstillet som en "lukket enhed". Det betyder, at de aldrig skal smøres.

Men det er en god ide også at være opmærksom på disse dele på cyklen. Derfor skal pedalarmene være korrekt monteret uden slør. Hvis ikke, vil der være en irriterende skrabelyd, når du træder i pedalerne. I værste fald kan en løstsiddende pedalarm ødelægge krankboksen permanent. Lidt slør i pedallejet er dog tilladt. Det skyldes, at pedalakslen bøjer lidt med tiden på grund af trædekræften.

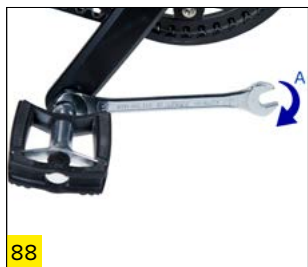
Hvis pedalerne eller pedalarmene beskadiges, f.eks. hvis cyklen vælter, skal de udskiftes. Hvis du forsøger at bøje dem tilbage, kan materialekonstruktionen ændre sig, så pedalerne svigter i godset på et senere tidspunkt.

### 9.2 Reparationer

Vil du udskifte pedalerne? De afmonteres (se fig. 88 og 89) med en 15 mm gaffelnøgle på anlægsfladerne (A) eller med en 6 mm unbrakonøgle direkte på akslens inderste ende (B). Pedaler skal monteres i den rigtige side. Derfor er de mærket L og R. Når pedalerne er monteret rigtigt, skrues de på i retning mod forhjulet og skrues af i retning mod baghjulet.

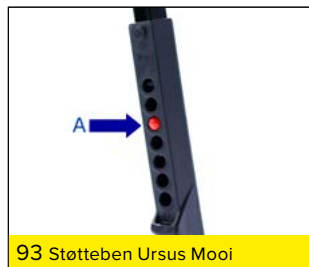
#### OBS

Pedalerne kan blive glatte i vådt føre, også selvom du har skridsikre pedaler.



## 10. Støtteben

Nogle Gazelle støtteben kan indstilles i højden. De indstilles ved at trykke på knappen (A) (se fig. 90-92) eller med skruen/skruerne (B) (CL-KA63, Atran/Velo og Power Click: se fig. 93-97). Tryk på knappen, eller løsn skruen/skruerne, for at indstille højden. Hvis støttebenet indstilles med skruer, skal du spænde dem igen, når det er indstillet.



# 11. Hjul

## 11.1 Justering

Nogle Gazelle modeller er udstyret med quick release-nav (se fig. 98). Quick release-mekanismen skal spændes helt, så hjulene ikke går løs. Den justeres ved at åbne grebet. Spænd møtrikken i den anden ende af akslen fingerstramt. Vip til sidst grebet til den lukkede position (som vist i fig. 98). Dette er den eneste måde, hvorpå hjulene kan spændes korrekt. Pas på, at forspændingen ikke bliver for stor, da quick release-akslen kan risikere at knække.



## 11.2 Reparationer

Hvis hjulet er blevet skævt, anbefaler vi at få det repareret hos din Gazelle forhandler snarest muligt. Det kræver specialviden og -værktøj at reparere et cykelhjul. Det samme gælder knækkede eger. Hvis der er knækket en eger, kan hjulet blive skævt med stor risiko for, at der knækker flere eger.

Navet er den centrale komponent på et hjul. Hvis der er slør i et hjul, eller det ikke drejer frit og uhindret, skyldes det næsten altid problemer med navet. I så fald bør du straks tage cyklen hen til din Gazelle forhandler, som har ekspertisen til hurtigt at afhjælpe problemet på den rigtige måde.

Kontroller fælgen regelmæssigt for kraftig slitage. En slidt fælg bliver udhulet. Det kan kontrolleres ved at sætte en lineal på side af fælgen. Hvis du er i tvivl, tilråder vi at få fælgen kontrolleret hos din Gazelle forhandler.

## 11.3 Afmontering af et hjul

### Forhjul

Hvis din cykel har quick release-nav (se fig. 98), afmonteres hjulene yderst let fra cyklen. Når quick release-grebet vippes op og forhjulsnavets gaffelendebeskytter

afmonteres, falder hjulet selv af. V-bremser (både almindelige og hydrauliske) skal vippes ud ved afmontering af for- eller baghjulet (**se afsnit 5 om bremses**). Ved montering af hjulet skal du sørge for, at quick release-akslen er tilstrækkelig spændt, så hjulet ikke falder af forgafflen.

På cykler uden quick release-nav skal akselmøtrikkerne blot skrues af.

### Afmontering af forhjulet på Ultimate Speed (fig. 98.1)

Forhjulet på Ultimate Speed er monteret med en gennemgående aksel. Quick release-grebet (**A**) skal løsnes for at afmontere hjulet. Dernæst skal låsemekanismen (**B**) trykkes ind. Nu kan akslen afmonteres. Låsemekanismen bør kontrolleres grundigt, når hjulet monteres.

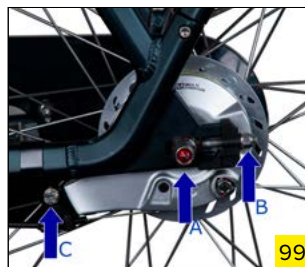
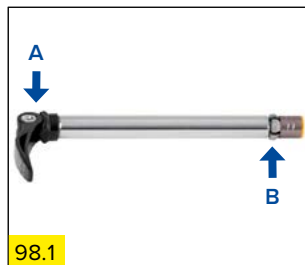
### Baghjul

Hvis der er monteret en kædekasse på din cykel, starter du for det meste ved at afmontere endedækslet på kædekassen. Hvis du har en Gazelle Balance-kædekasse, skal den afmonteres helt. Se afsnit 8 (om kædekasser) for nærmere oplysninger om afmontering af endedækslet eller kædekassen. Hvis du har en kædekasse af laklærred, skal du udløse knappen bagest, så laklærredet kan vippes ud. Hvis din cykel er udstyret med et Sturmey-Archer gearnav med 3 gear, afmonteres navet ved at afskrue sammenkoblingen mellem kablet og kæden. Hvis du har et Shimano Nexus 3 gearnav, afmonteres gearskifterenheden fra navakslen med en bolt.

Afskru derefter møtrikkerne på hjulakslen (**A**), kædestrammerne (**B**) og bremsearmen (**C**) (**se fig. 99**). Skub derefter hjulet frem til enden af langhullet. Nu kan du afmontere kæden fra tandhjulet. Hvis du dernæst trækker hjulet bagud, falder det af stellet.

Hjulet monteres på stellet igen ved at udføre fremgangsmåden ovenfor i modsat rækkefølge. Se anvisningerne i afsnit 6 (om gear) for den korrekte justering af gearnavet.

Hvis din cykel er udstyret med et Shimano navgear med 7, 8 eller 11 gear, er fremgangsmåden for afmontering af baghjulet lidt anderledes. Sæt bagnarvet i 1. gear. Frakobl gear-



kablet ved krankboksen og skrårøret. Hjulet kan trækkes bagud ca. 5 cm. Afskru derefter møtrikkerne på hjulakslen **(A)**, kædestrammerne **(B)** og bremsearmen **(C)** (se fig. 99). Nu kan hjulet skubbes frem til enden af langhullet, og kæden kan afmonteres fra tandhjulet. Træk dernæst hjulet bagud, så det kan falde af stellet. Nu er hjulet afmonteret. Hvis du drejer låseringen (på hjulets modsatte side) mod uret, kan gearskifterenheden nu også afmonteres. Lad kablet blive på gearskifterenheden, ellers vil justeringen ikke være korrekt længere.

Baghjulet monteres på stellet igen ved at udføre fremgangsmåden ovenfor i modsat rækkefølge. Ved montering af gearskifterenheden skal du sørge for, at de gule prikker på navet og gearskifterenheden er ud for hinanden.

# 12. Dæk

## 12.1 Vedligeholdelse

Det anbefales at kontrollere dæktrykkene regelmæssigt. Dæk med korrekte tryk har meget mindre rullemodstand end dæk med for lavt tryk, så det koster færre kræfter at cykle. Desuden reagerer cyklen bedre ved manøvrering og bremsning. Dæk med for lavt tryk slides desuden hurtigere og punkterer lettere. Fælgen kan også blive slidt hurtigere, hvis dæktrykket er for lavt.

Hvis du kun kan trykke begge tommelfingre lidt ind i dækket, er der nok luft i. Hvis du har en cykelpumpe med en trykmåler, kan du aflæse det anbefalede dæktryk på siden af dækket. Dæk på en almindelig cykel skal oppumpes til 3,5-6 bar. Det nøjagtige dæktryk står på siden af dækket.



Hvis du lader din Gazelle stå i længere perioder ad gangen (f.eks. vinteren over), kan det påvirke dækkene negativt. Kontroller mønstret på dækkene regelmæssigt. Hvis dækmønstret er næsten nedslidt, eller du kan se lærredet igennem, skal dækket udskiftes. Og hvis der er små revner i dækket, eller du punkterer oftere, er det tid til nye dæk. I afsnit 12.2 beskrives afmontering af dæk fra fælgen. Hjulet skal afmonteres for at skifte dæk. Fremgangsmåden er beskrevet i afsnit 11.3.

## 12.2 Reparationer

Hvis dækket er fladt, skal du kontrollere, om det skyldes ventilen. Det gør du ved at væde ventilen og åbne den lidt. Hvis der er bobler, er ventilen utæt. Kontroller først, om problemet kan afhjælpes ved at rense ventilen. Hvis det ikke hjælper, skal ventilen udskiftes.

Hvis ventilen fungerer korrekt, og dækket stadig taber luft, er det punkteret. For at lappe dækket skal du først afmontere ventilen og fælgmøtrikken (cyklen skal vendes på hovedet). Tryk kanten af dækket mod midten af fælgen, og sæt dækjern nr. 1 ind imellem dækket og fælgen. Pas på, at slangen ikke kommer i klemme, når du gør det, så du

ikke risikerer endnu en punktering. Sæt nu dækjern nr. 2 ind ved siden af dækjern nr. 1, og flyt det ca. en håndsbredde. Gør det samme med dækjern nr. 3. Afmonter dernæst dækjern nr. 2 (hvis det ikke er faldet ud af sig selv), og sæt det i ved siden af dækjern nr. 3. Fortsæt på samme måde, indtil dækket er fri af fælgen.

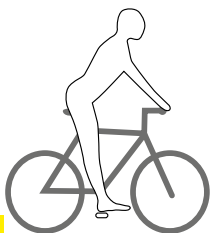
Tryk derefter ventilspindlen ud, og træk slangen ud af dækket. Monter ventilen igen, og pump slangen op. Hvis hullet i slangen er stort, kan du straks høre luften trænge ud. Små huller findes ved at placere slangen i en skål med vand. Når du har fundet hullet, afmærker du stedet med en filtpen og lukker derefter al luften ud af slangen og tørrer den af.

Rengør grundigt omkring hullet med et lille stykke smergellærred. Smør dernæst et tyndt lag lim på, og lad den tørre nogle minutter (følg den medfølgende vejledning til limen). Klip en lap af i den rette størrelse, og klæb den på hullet. Tryk på lappen med et fast tryk, og fasthold trykket kortvarigt. Lad lappen tørre nogle minutter. Kontroller derefter dækket for skarpe genstande (glasstumper, søm mv.), og fjern eventuelle fremmedlegemer, så yderligere punktering undgås. For at kontrollere, om hullet er lappet, kan du pumpe luft i slangen igen og trække den gennem vandet. Hvis hullet er lappet og slangen holder tæt, kan du nu montere den på fælgen igen. Sæt først ventilspindlen igennem hullet i fælgen. Monter dernæst resten af slangen i dækket, mens du passer på, at den ikke ligger i folder eller er snoet. Pump lidt luft i, hvis det er nødvendigt. Sørg for at placere fælgbåndet midt på fælgkransen, fordi det beskytter slangen mod egerne.

Monter nu dækket hele vejen rundt på fælgen ved at starte ved ventilen og trykke det ind i fælgen (det kan kræve stor kraft at presse det på plads det sidste stykke). Pres ventilspindlen så langt ind som muligt, så slangen placeres rigtigt. Tryk dækket ind i fælgen igen. Brug ikke dækjern til at montere dækket. Ellers risikerer du, at dækket punkterer igen!

Hvis dækket er monteret rigtigt, skal det oppumpes, og ventilmøtrikken spændes. Skru ventilhætten på, og så er du klar til at cykle.

Hvis hullet i slangen er for stort til at lappe, skal slangen udskiftes. I så fald skal hjulet afmonteres. Fremgangsmåden er beskrevet i afsnit 11.3.



101

## 13. Sadel

Sadlen er en vigtig komponent på din cykel. Der findes forskellige sadeltyper. Sadler på racercykler er hårde og smalle, mens sadler på mere komfortable cykler er bredere og blødere. På mange modeller er der monteret gelsadler. Disse sadler kan forme sig efter cyklisten/cykelrytteren, og de fordeler siddestrykket på hele sadlen. Gelsadler må ikke stå for længe i solen, da fyldmaterialet kan blive overopheatet.

### Justering

Den bedste måde at kontrollere sadelhøjden på er ved at sætte dig på cyklen. Du skal kunne røre jorden med tæerne på den ene fod, mens du hviler hælen på den anden fod på pedalen, som er helt nede. Benet skal være næsten udstrakt, men stadig føles afslappet (**se fig. 101**). Når fodballen hviler på pedalen, er benet let bøjet i knæet. Hvis du kan røre jorden med begge fødder, er sadlen for lav. Hvis du tit cykler lange ture for træningens skyld, er det bedst at vinkle sadelnæsen en anelse nedad. Hvis du primært bruger cyklen til korte ture, er det normalt mest behageligt at sidde opret og vinkle sadlen en anelse opad.

Hvis du vil indstille sadlens højde (**se fig. 102-107**), skal du blot løsne boltene (**A**) (med en 13 mm gaffelnøgle) eller unbrakobolten (5 mm eller 4 mm på Ultimate-modeller) i kædesiden. Derefter kan du justere sadlen som ønsket. Spænd boltene helt fast igen, når du har foretaget indstillingen. Med bolt (**B**) justeres sadlen frem/tilbage og indstilles sadelvinklen (**C**). Du skal bruge en 5 mm unbrakonøgle til disse bolte.

Har du en affjedret sadelpind (**fig. 106-108**)? Juster sidesløret med unbrakobolten (**D**) ved hjælp af en 4 mm unbrakonøgle. Du kan justere affjedringens stivhed nederst på sadelpinden (**fig. 108, E**) med en unbrakonøgle (**6 mm**). Når du drejer med uret, øges stivheden, og mod uret reduceres den.



102



103



104



105

### OBS

- Sørg for at spænde alle bolte med de foreskrevne tilspændingsmomenter (se afsnit 21, oversigt 1). Hvis ikke, kan sadlen pludseligt flytte sig, mens du cykler!
- Sadlen må aldrig justeres, mens du cykler!
- Sæt ikke sadlen for højt. Sadelpindens "min"-mærke må ikke være synligt over sadelrøret. Sadelpinden kan bøje eller knække, hvis sadlen sættes for højt!



## 14. Stel

Med korrekt vedligeholdelse forlænger du levetiden for din nye Gazelle cykel. Derfor er det en god ide at kontrollere eller få den kontrolleret regelmæssigt og at holde den korrekt ren. Det er bedst at bruge en almindelig børste eller pensel, som ikke er for hård. Den bruges til at fjerne det værste snavs. Pas på ikke at ridse! Derefter fjernes yderligere smuds med en ren klud eller (bedst) med en polerklud.

Vask cyklen oppefra og nedefter med en børste og vand med sæbespåner. Rengør kæden med en gammel tandbørste. Husk også at fjerne snavs under skærmene. Skyl cyklen af med vand fra en haveslange. Brug ikke en sprøjtepistol med for en kraftig stråle eller en højtryksrenser! Ellers kan vandet trænge ind i lejerne i gearnavet, krankboksen, affjedringen mv. Lad cyklen tørre helt.

Hvis det er nødvendigt at vende cyklen på hovedet, skal du passe på ikke at beskadige grebene mv. på styret. Afmonter desuden løse genstande, f.eks. tasker, inden du går i gang med at rengøre cyklen.

### Lak

Alle Gazelle cykler har hele fire lag lak. Toplakken er en stenhård, miljøvenlig pulverklarlak, der beskytter optimalt mod beskadigelse. Men selvom dette toplag er yderst modstandsdygtigt over for kemiske påvirkninger, tilrådes det at rengøre lakken med omtanke. Brug f.eks. ikke alkaliske rengøringsmidler såsom salmiak eller soda. Det kan heller ikke anbefales at bruge rensmidler med fluor, klor eller sulfat. Disse rensmidler kan ætse lakken, så den f.eks. mister sin glans.

Den bedste måde at holde lakken ren på er med en blød klud og rent, varmt vand. Der kan evt. tilsættes en mildt virkende flydende sæbe.

Brug under ingen omstændigheder højtryksrens! Vandstrålen kan trænge direkte ind i lejerne eller affjedringssystemet, hvor smørefedt eller olien, som er nødvendigt for disse komponenters funktion, kan blive presset ud.

### **Forkromede komponenter**

Forkromede og ulakerede komponenter (som f.eks. styr, nav, pedalarmer og sadelpind) gives bedst et tyndt lag syrefri vaseline med jævne mellemrum. Det danner en beskyttende belægning mod vand, vejsnavs og salt, så rust undgås på disse komponenter.

Mange af komponenterne på din cykel, bl.a. de fleste af boltene og møtrikkerne, er af rustfrit stål. De er mere vejrbestandige end f.eks. forkromede eller galvaniserede komponenter. Så hvis du med jævne mellemrum smører et tyndt lag syrefri vaseline på komponenterne af rustfrit stål, undgår du, at de ruster med tiden. Hvis der alligevel opstår rustpletter, kan du blot polere dem væk.

## **15. El-cykler**

Se altid brugervejledningen til det elektriske system, inden du bruger cyklen. Den indeholder vigtige sikkerhedsanvisninger samt garantibetingelserne for det system, som er monteret på cyklen. Der medfølger som standard en hurtigvejledning til din el-cykel. Du kan finde den udførlige vejledning i elektronisk form på vores websted (på [www.gazellecykler.dk/service-og-garanti/vejledninger](http://www.gazellecykler.dk/service-og-garanti/vejledninger)).

## 16. Cykelstole

Hvis du vil bruge en cykelstol på cyklen, er der flere ting, du skal være opmærksom på. Hvis du vil montere en cykelstol forrest på cyklen, skal du vælge en model til montering på styrets frempind. Vi fraråder at montere en cykelstol, som er beregnet til montering på selve styret. Det skyldes, at nuværende cykelmodeller har aluminiumstyr, og de er ikke beregnet til montering af en cykelstol.

Hvis du vælger en cykelstol til montering bag på cyklen, skal du være opmærksom på bagagebærerens maksimalt tilladte vægtbelastning. Hvis cykelstolen skal kunne bære en højere vægt, skal du vælge en cykelstol til montering på sadelrøret. Der må kun monteres cykelstole, som er godkendt efter EN 14344. Hvis du er i tvivl om den type og/eller det mærke af cykelstol, du bør vælge, skal du blot kontakte din Gazelle forhandler.

### OBS

- Det er kun tilladt at have en anden person med på cyklen efter de gældende lovgiver.
- Sørg for at afskærme eventuelt synlige fjedre under sadlen, så barnet ikke risikerer at få fingrene i klemme.

## 17. Transport af cyklen med bil

Brug altid en godkendt cykelholder, så du undgår skader på cyklen under transport. Du kan spørge din Gazelle forhandler til råds herom.

Inden du sætter i gang, skal du kontrollere, om der er noget på cyklen, som kan falde af under kørslen. Det kan f.eks. være en cykelpumpe, vandflasker eller cykeltasker. Afmonter derfor altid disse ting, inden du sætter cyklen på cykelholderen.

Når du kommer frem, skal du kontrollere, om der er komponenter på cyklen, som har løsnet sig eller er blevet beskadiget.

Brug en cykelholder, der fastholder cykelstellet. Den er mere stabil ved transport, end hvis cyklen fastholdes i pedalerne. Sørg for, at cyklen ikke er i vejen for bilens lygter.

### **OBS**

Husk at slå cyklens automatiske lystænding fra, så lygterne ikke tændes under kørsel, da det kan vildlede andre trafikanter.

## **18. Tilbehør**

Har du brug for tilbehør til din cykel, f.eks. cykeltasker, cykelkurv eller andet? Så se vores websted [www.gazellecykler.dk](http://www.gazellecykler.dk) for nærmere oplysninger.

## **19. Tyverisikring**

Stort set alle Gazelle cykler leveres med en ART-godkendt sikkerhedslås. Desuden har hvert stel et individuelt stelnummer. Nummeret står på cyklen og også på kvitteringen fra din Gazelle forhandler. Her står desuden et individuelt nøglenummer. Hvis du mister din cykelnøgle, kan du bestille en ny ved at oplyse nøglenummeret. Hvis din cykel bliver stjålet, kan du melde den stjålet ved at oplyse stelnummeret. Oplys derfor stelnummeret, når du anmelder tyveriet til politiet. Som tyverisikring tilrådes det altid at låse cyklen og opbevare (ekstra) nøgler til cyklen et sikkert sted. Vi tilråder også at bruge en kædelås.

## 20. Komponentbetegnelser



### Orange C330 HMB

1. Batteri, med oplader*	13. Styrør	25. Forbremse
2. Elastiske bagageremme til påhægtning	14. Bremsegreb	26. Skrårør
3. Bagbremse	15. Headset	27. Pedal
4. Lås	16. Skilt på headset	28. Pedalarm
5. Sadel	17. Forgaffe	29. Krankboks
6. Affjedret sadelpind*	18. Indbygget forlygte*	30. Sadelrør
7. Sadelklampe	19. Eger	31. Kædekasse
8. Overrør	20. Fælg	32. Frakkeskåner
9. Frempind	21. Fodrem	33. Sadelstag
10. Styrhåndtag	22. Fornav	34. Bagnav
11. Gearskifter	23. Ventil	35. Skærm
12. Display	24. Affjedret forgaffel*	36. Baglygte

\*Afhængig af model



## Chamonix S30

1. Elastiske bagageremme til påhægtning	13. Headset	25. Pedalarm
2. Bagbremse	14. Skilt på headset	26. Forskifter*
3. Lås	15. Forlygte	27. Krankboks
4. Sadel	16. Forgaffel	28. Sadelrør
5. Sadelpind	17. Fodrem	29. Kædeskærm
6. Sadelklampe	18. Eger	30. Sadelstag
7. Overrør	19. Fælg	31. Bagskifter*
8. Frempind	20. Nav	32. Skærm
9. Klokke	21. Ventil	33. Baglygte
10. Styrhåndtag	22. Forbremse	
11. Bremsegreb	23. Skrårør	
12. Gearskifter	24. Pedal	

\*Afhængig af model

# 21. Oversigter og tekniske data

## 21.1 Tilspændingsmomenter

Alle møtrikker og bolte på cyklen skal spændes med et foreskrevet tilspændingsmoment. Din Gazelle forhandler har specialværktøjet hertil. Hvis du selv vedligeholder din cykel, skal du bruge en momentnøgle til at spænde med de korrekte tilspændingsmomenter. De fremgår af oversigten nedenfor.

### OVERSIGT OVER ANBEFALEDE TILSPÆNDINGSMOMENTER

Styrproppens bolt	12-15 Nm
Ekspansionsbolt med kile	10-12 Nm
Møtrik til sadelørernes bolt, M8	15-20 Nm
Møtrik til sadelørernes bolt, M6 unbrakohoved	12-15 Nm
Krank med firkant	- stål 30-40 Nm
	- Aluminium 20-25 Nm
	- Shimano 35-45 Nm
Headsettets møtrik	18-23 Nm
Dynamo	8-10 Nm
Navakslens møtrikker, forhjul	20-27 Nm
Navakslens møtrikker, baghjul - Sturmey-Archer	20-27 Nm
Navakslens møtrikker, baghjul	20-27 Nm
Navakslens møtrikker, baghjul til udvendigt gear	35-45 Nm
Navakslens møtrikker	30-35 Nm
Navakslens møtrikker, Shimano	30-45 Nm
Styrhåndtag	maks.: 5 Nm
Den indvendige headset-affjedrings møtrikker	5,9 Nm
Internal headset tube suspension nuts	5.9 Nm

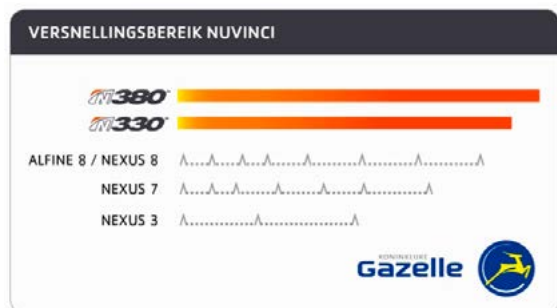
## 21.2 Tilbagelagt afstand pr. rotation

I denne oversigt ses den tilbagelagte cykelafstand pr. hele pedalrotation i meter i de forskellige gear. I den øverste linje ses antal tænder på cyklens klinger og tandhjul. I spalten til venstre ses gearpositionen. Hvis du f.eks. har et gearnav med 3 gear, tilbagelægger du 4,4 m i 2. gear pr. pedalrotation.

TILBAGELAGT AFSTAND PR. ROTATION				
Klingeudveksling	38-19	38-18	38-18	42-20
Hjulstørrelse	28	28	28	28
Gears	3-gear	7-gear	8-gear	11-gear
1	3,23	2,78	2,32	2,12
2	4,40	3,26	2,83	2,74
3	5,98	3,71	3,29	3,09
4		4,35	3,74	3,53
5		5,04	4,40	4,00
6		5,87	5,38	4,56
7		6,80	6,24	5,19
8			7,11	5,87
9				6,70
10				7,58
11				8,65

## 21.3 NuVinci gearområde

NuVinci gearnav har et større gearområde end Nexus gearnav. Det betyder, at NuVinci gearnavet har et kortere lavgearområde og et længere højgearområde end Nexus gearnavet. Jo større gearområdet er, ved desto lavere hastighed kan du skifte til et lavere gear, og desto længere kan du træde i pedalerne med høj hastighed, uden de spinder hurtigt. N380 har f.eks. et lavt gear, der er dobbelt så lavt som det laveste gear på Nexus gearnavet med 3 gear. Til sammenligning med et Nexus 8 gearnav kan NuVinci gearnavet skifte ét gear lavere og ét gear højere.



## 22. Kontaktoplysninger

Har du spørgsmål til indholdet i denne vejledning? Så er du velkommen til at kontakte vores kundeserviceafdeling:

### **Royal Dutch Gazelle / Koninklijke Gazelle**

Wilhelminaweg 8  
6951 BP Dieren  
Holland

#### *Postadresse*

Postbus 1  
6950 AA Dieren  
Holland

T +45 (0) 3688 0152 (lokal takst)

I [www.gazellecykler.dk](http://www.gazellecykler.dk)

## Afsluttende bemærkning

I denne vejledning har vi beskrevet, hvordan du kan få glæde af din nye Gazelle cykel i så mange år som muligt, hvordan du selv kan udføre vedligeholdelse og mindre reparationer. Undlad dog i den forbindelse at løbe unødige risici. Hvis der er noget i vejledningen, som du synes er for teknisk eller ikke er sikker på, om du selv kan klare, så tag hen til din Gazelle forhandler. Gazelle forhandleren har den fornødne cykelekspertise til at holde din cykel i fuldt funktionsdygtig stand.

## Ansvarsfraskrivelse

Vi har naturligvis været omhyggelige ved udarbejdelsen af denne vejledning. Dog fraskrives ethvert ansvar for trykfejl eller typografiske fejl.

**Royal Dutch Gazelle / Koninklijke Gazelle**

Wilhelminaweg 8  
6951 BP Dieren  
Holland

**Postadresse**

Postbus 1  
6950 AA Dieren  
Holland

[www.gazellecykler.dk](http://www.gazellecykler.dk)

GAZ\_ALG\_DK\_19.1

Ride like the Dutch |

ROYAL DUTCH  
**Gazelle**

